

BIULETYN INFORMACYJNY Nr 3/2000

KOLEGIUM SĘDZIÓW

POLSKIEGO ZWIĄZKU SZACHOWEGO

Warszawa, listopad 2000

Treść:

1. Ogólnopolska konferencja sędziowska
2. Centralny kurs sędziów szachowych
3. Status sędziego szachowego
4. Informacje

Protokół z Konferencji Sędziowskiej

Łączyno, 14-15.10.2000

W dniach 14-15.10.2000 w Ośrodku Wypoczynkowym MODROK w Łączynie (woj. Pomorskie) odbyła się 16 Ogólnopolska Sprawozdawczo-Wyborcza Konferencja Sędziów Szachowych.

Zebranie rozpoczęło się od wyboru Przewodniczącego, którym jednogłośnie został wybrany kolega Ryszard Więckowski. Następnie Przewodniczący zaproponował powołanie Komisji:

Protokolanci: Bogdan Obrochta i Kamila Dembecka Sobierajewicz.

Komisja Uchwał i Wniosków: Zbigniew Pyda, Bogdan Daniszkowicz, Andrzej Karpiński.

Komisja Skrutacyjna: Stanisław Górecki, Zbigniew Polkowski, Witosław Walkusz.

Komisja Mandatowa: Edward Jaworski, Kazimierz Budnik.

Sekretariat konferencji: Jan Frankiewicz, Paweł Suwarski.

Zebrani jednogłośnie przyjęli skład wszystkich Komisji. Przyjęto również zaproponowany porządek obrad.

Dotychczasowy Przewodniczący Kolegium Sędziów Tomasz Delega przedstawił sprawozdanie z działalności Kolegium Sędziów za lata listopad 1998 - 2000.

Następnie rozpoczęto dyskusję nad sprawozdaniem i oceną działalności Kolegium Sędziów.

Prezes PZSzach Stanisław Łobaziewicz wyraził zadowolenie z coraz większej obecności polskich sędziów na arenie międzynarodowej, jak sędziowanie przez Andrzeja Filipowicza meczu Kasparow - Kramnik, czy sędziowanie przez Bogdana Obrochtę Mistrzostw Europy Juniorów do lat 18 w Grecji. Prezes Łobaziewicz oznajmił, że liczy na dobrą współpracę nowo wybranego Przewodniczącego Kolegium Sędziów z Zarządem PZSzach. Prezes ma nadzieję na wprowadzenie jeszcze jednego polskiego sędziego jako delegata do FIDE. Zapowiedział również Ogólnopolską Konferencję Sędziów Sportowych w przyszłym roku, w której również weźmie udział Przewodniczący Kolegium Sędziów.

Po wystąpieniu Prezesa przewodniczący Komisji Mandatowej odczytał protokół:

Łączyno, dn. 14 października 2000 roku

Protokół Komisji Mandatowej

Komisja w składzie:

- 1) Edward Jaworski (Słupsk),
- 2) Kazimierz Budnik (Bydgoszcz).

Komisja przeliczyła ilość osób uprawnionych do głosowania z listy na której byli ujęci sędziowie posiadający klasę pierwszą, państwową i FIDE. Wzięto pod uwagę osoby, które nie opłaciły składki (te osoby zostały odjęte z listy od uprawnionych) i tak:

- uprawnionych do udziału w konferencji - 134 osoby,
- obecnych na konferencji – 50 osób.

Komisja stwierdza, że uchwały i postanowienia podjęte na 16 Ogólnopolskiej Sprawozdawczo-Wyborczej Konferencji Sędziów Szachowych są prawomocne.

Podpisy Komisji:

- (-) Edward Jaworski
- (-) Kazimierz Budnik

Dyskusja:

- Kolega Tomasz Delega podsumował zakończony 13.10.2000 centralny kurs sędziowski. Po raz pierwszy wprowadzono nowe zasady egzaminowania na podstawie testów. Egzamin składał się z trzech części: test, kojarzenia systemem szwajcarskim oraz obliczenia rankingu PZSzech i FIDE. Do kursu przystąpiło 30 słuchaczy; na klasy centralne egzamin zdało 18 osób, na klasy okręgowe - 2, pozostali nie zaliczyli egzaminu.

-Andrzej Irlík (Kraków) przedstawił projekt aktywności sędziów PZSzech, opracowany przez Mariana Bocheńskiego, nieobecnego z przyczyn zdrowotnych. Proponuje liczyć również tę aktywność w Kolegiach Sędziowskich Wojewódzkich Związków Szachowych. Zaprezentował nowo wydaną książkę Mariana Bocheńskiego dotyczącą zarysu historycznego struktur sędziowskich w Polsce.

-Stefan Hałubek (Kamienna Góra) pochwalił działalność kolegi Pawła Suwarskiego za konsekwencję w wymaganiu opłat rejestracyjnych oraz za kategorie. Zwrócił uwagę na problem nie płacenia przez niektórych organizatorów opłat rejestracyjnych turniejów, co w konsekwencji powoduje zablokowanie zdobytych przez zawodników kategorii i przyrostów rankingów FIDE.

-Kolega Stefan Witkowski skierował pytanie do Prezesa PZSzech, dlaczego Komisja Dyscyplinarna nie rozpatruje wniosków dyscyplinarnych, umieszczanych w sprawozdaniach sędziowskich.

-Stanisław Łobaziewicz odpowiedział, że tak było, ale tak na pewno nie będzie.

Po dalszej dyskusji Przewodniczący Zebrania postawił wniosek o udzielenie absolutorium ustępującemu Kolegium Sędziów.

Za udzieleniem absolutorium - 46 głosów przy trzech wstrzymujących się (załącznik nr 6).

Następnie odbyły się wybory Przewodniczącego Kolegium Sędziów.

Ryszard Więckowski zaproponował Tomasza Delegę na Przewodniczącego Kolegium Sędziów. Nie zgłoszono więcej kandydatur, w związku z czym kolega Więckowski zaproponował głosowanie jawne. Forma ta została przyjęta jednogłośnie

Następnie Tomasz Delega wygłosił expose, w którym przedstawił najważniejsze sprawy, nad którymi pracowałoby nowo wybrane Kolegium, w tym między innymi:

- pilna nowelizacja Kodeksu Szachowego,
- witryna internetowa Kolegium,
- rejestracja Stowarzyszenia Sportowego - Kolegium Sędziów, będąca w strukturach PZSzech.

Po wystąpieniu kandydata przeprowadzono głosowanie za objęciem przez Tomasza Delegę funkcji Przewodniczącego Kolegium Sędziów.

Za - 49 głosów, przy jednym głosie wstrzymującym.

Kolega Tomasz Delega podziękował za wybór, a następnie postawił pytanie, ile członków oprócz Przewodniczącego powinno liczyć Kolegium Sędziów. Po burzliwej dyskusji poproszono Tomasza Delegę o przedstawienie przewidywanego zakresu prac Kolegium i przewidywanego podziału obowiązków. Tomasz Delega zaproponował następujący zakres pracy Kolegium:

- a/ prowadzenie biuletynu Kolegium,
- b/ prowadzenie witryny internetowej,
- c/ działalność w dziedzinie aktualizacji Kodeksu Szachowego,
- d/ ocena sprawozdawczości,
- e/ organizacja konferencji i kursów,
- f/ współpraca z Komisją Klasyfikacji i Rankingu.

Biorąc pod uwagę ogrom pracy czekającej Kolegium, w tym pilną nowelizację Kodeksu, Tomasz Delega zaproponował sześciuosobowy skład członków Komisji (oprócz Przewodniczącego) oraz zarekomendował do pracy w Komisji Ulricha Jahra, Andrzeja Filipowicza oraz Pawła Suwarskiego.

Większością głosów zebrani przegłosowali następujący skład Komisji: Przewodniczący plus 6 członków.

Zebrani przedstawili następujące kandydatury:

Ulrich Jahr (FIDE, Kujawsko-Pomorskie), Andrzej Filipowicz (FIDE, Mazowieckie), Tadeusz Kabat (Państw., Pomorskie), Bogdan Daniszkwicz (FIDE, Pomorskie), Zenon Chojnicki (Państw., Podlaskie), Zygmunt Ryll (FIDE, Małopolskie), Andrzej Irlík (Państw., Małopolskie), Jan Frankiewicz (Państw., Świętokrzyskie), Edward Jaworski (Państw., Pomorskie), Paweł Suwarski (Państw., Mazowieckie), Bogdan Obrochta (Pierwsza, Śląskie), Witalis Sapis (Państw., Zachodniopomorskie) - łącznie 12 osób.

Kolega Więckowski odczytał zgodę na wybranie do Kolegium nieobecnego na Konferencji Andrzeja Filipowicza, który pełnił w tym czasie obowiązki sędziego głównego w meczu Kasparow - Kramnik.

Kolega Jahr wyraził opinię, że z uwagi na problematykę pracy w Kolegium powinni znaleźć się sędziowie posiadający przynajmniej klasę państwową. Lista kandydatów została uzupełniona o posiadane klasy sędziowskie oraz województwa, z których pochodzą kandydaci.

Następnie głos zabrał Prezes PZSzach Stanisław Łobaziewicz, który podkreślił konieczność drukowania nowego Kodeksu - brak zapasu w PZSzach oraz konieczność nowelizacji po uchwaleniu zmian przez najbliższy Kongres FIDE. Poinformował również o nowo wydany Regulaminie Pracy Zarządu PZSzach, opracowanym przez Janusza Wodę oraz Regulaminie Komisji Dyscyplinarnej, opracowanym przez kolegę Prokopczuka. Zapowiedział, że w przygotowaniu są regulaminy poszczególnych imprez z kalendarza centralnego. Regulaminy te będą obowiązywać przez dłuższy okres czasu, nie będzie zmian z roku na rok.

Następnie została ogłoszona przerwa.

Po przerwie Przewodniczący Ryszard Więckowski przedstawił kryteria głosowania: uchwały zapadają zwykłą większością głosów, z 12 kandydatur skreślamy co najmniej 6 nazwisk.

Zebrani poprosili o uściślenie kryteriów, czy wystarczy zwykła większość głosów, czy wymagane jest uzyskanie 50% + 1. Podniesiono również kwestię dogrywki przy zwykłej większości głosów, gdy kilku kandydatów uzyska równą ilość głosów.

Zebrani przegłosowali wybór członków Kolegium zwykłą większością głosów - za 44 osób, przy braku głosów wstrzymujących się oraz 5 przeciwnych.

Następnie Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej przedstawił wyniki głosowania:

Ulrich Jahr - 49 głosów, Andrzej Filipowicz - 49 głosów, Tadeusz Kabat - 19 głosów, Bogdan Daniszkwicz - 20 głosów, Zenon Chojnicki - 18 głosów, Zygmunt Ryll - 40 głosów, Andrzej Irlík - 14 głosów, Jan Frankiewicz - 25 głosów, Edmund Jaworski - 7 głosów, Paweł Suwarski - 31 głosów, Bogdan Obrochta - 4 głosy, Witalis Sapis - 5 głosów.

W skład Kolegium Sędziów wejdą więc następujący koledzy: Ulrich Jahr, Andrzej Filipowicz, Bogdan Daniszkwicz, Zygmunt Ryll, Jan Frankiewicz, Paweł Suwarski.

Następnie rozpoczęła się dyskusja dotycząca programów komputerowych do kojarzenia par w systemie szwajcarskim. W dyskusji nad problemem, czy z uwagi na niedoskonałość programów należy dokonywać korekty kojarzeń, zebrani wyrazili różne opinie; od obowiązkowej zmiany kojarzeń (kol. Więckowski i Michalski), poprzez zmianę tylko w wyjątkowych przypadkach (kol. Delega), aż do nieingerencji w kojarzenia, gdyż komputer czyni jednakowe błędy przez cały turniej (kol. Sobolewski,

Woda). Kolega Ulrich Jahr uważa, że manipulowanie przy programach jest nieetyczne. Kolega Zbigniew Szczepaniak zwrócił się do nowo wybranego Kolegium o opracowanie listy, które programy sędziowskie są dopuszczone do sędziowania.

W dyskusji odnośnie zaprezentowanej wersji Statusu Sędziego zebrani zaproponowali, aby ująć w statusie, że klasy sędziowskie powinno się zdobywać kolejno, tzn. bez przeskoku. Kolega Ulrich Jahr zaproponował, że z uwagi na konieczność podejmowania trudnych decyzji, szczególnie w ostatnich 2 minutach partii, konieczne jest podniesienie wymagań wobec sędziów odnośnie posiadanej kategorii szachowej. Dla uzyskania klasy sędziowskiej wymagany minimum powinno być posiadanie II kategorii szachowej. Zebrani przegłosowali propozycję: za 28 głosów przy 3 wstrzymujących się i 9 przeciwnych.

Jednocześnie podjęto dyskusję, czy wymóg posiadania II kat. powinien obowiązywać wszystkie klasy sędziowskie, w tym centralne, czy w przypadku klas centralnych nie należy podnieść wymagań do I kat. szachowej. Głosowanie: za wymogiem posiadania II kategorii również w przypadku klas centralnych - 35 głosów, przeciw - 4, wstrzymał się - 1.

Następnie kolega Zenon Chojnicki przedstawił wniosek, aby sędziowie klasy I nie mogli prowadzić jako sędziowie główni turniejów ze sprawozdawczością do FIDE. Przeprowadzone głosowanie, czy w wyjątkowych wypadkach sędzia I klasy ma prawo prowadzenia turnieju ze sprawozdawczością do FIDE 27 głosów za, przy jednym głosie przeciwnym i 6 wstrzymujących się.

W dyskusji, która wywiązała się stwierdzono, że organizator powinien sprawdzić uprawnienia sędziego, natomiast J.Woda postawił wniosek, aby obowiązkiem sędziego było poinformowanie uczestników o swoich uprawnieniach. W statusie sędziego należy również ściśle określić obowiązki asystenta sędziego. Stwierdzono również, że sędzia powinien obowiązkowo weryfikować zawodników, oświadczenie zawodnika odnośnie posiadanej kategorii szachowej powinno być miarodajne oraz, że co rok albo dwa powinien ukazywać rejestr kategorii centralnych. Kolega Michalski postawił pytanie, czy można opierać się na informacjach z Internetu i poprosił o opinię prawną. Kolega Więckowski postawił wniosek, aby zobowiązać Wojewódzkie Związki Szachowe do udostępniania zainteresowanym posiadanych informacji, zarówno komputerowych jak i drukowanych list rankingowych.

Po zakończeniu dyskusji przegłosowano jednogłośnie (za - 35) przyjęcie poprawek do statusu.

Na zakończenie koleżanka Regina Paderewska podziękowała za możliwość pobytu w gronie sędziowskim oraz stwierdziła, że z uwagi na konieczność wykorzystania komputera do pracy sędziowskiej, do czego nie każdy człowiek ma predyspozycje, zmuszona jest zrezygnować z sędziowania.

Na zakończenie pierwszego dnia obrad kol. Janusz Woda zwrócił uwagę, aby regulaminy i komunikaty organizacyjne pisane były w poprawnej polszczyźnie oraz poprosił, aby w nowej wersji Kodeksu zwiększyć część dotyczącą rozgrywek drużynowych.

Drugiego dnia obrady wznowiono od wystąpienia kolegi Ulricha Jahra, który szczegółowo zapoznał zebranych z zapowiadany zmianami w przepisach FIDE od listopada 2000 po Kongresie w Istambule. Zmiany będą dotyczyć wielu dotychczas obowiązujących przepisów.

Następnie Komisja Uchwał i Wniosków przedstawiła opracowane przez siebie wnioski, które po wprowadzeniu kilku poprawek jednogłośnie przegłosowano (za 35 głosów).

Na zakończenie gospodarz Konferencji Tadeusz Rek podziękował za umożliwienie zorganizowania Konferencji w woj. pomorskim oraz przedstawił zasady funkcjonowania Pomorskiego Kolegium Sędziów, w tym m.in. utworzenie Stowarzyszenia Kolegium Sędziów z osobowością prawną.

Kolega Ryll zwrócił się z wnioskiem o dopisanie do uchwał Konferencji: rozważenie i przeanalizowanie możliwości uzyskania osobowości prawnej przez Kolegium Sędziów PZSzach. Przegłosowano wniosek: za 32, przy 2 wstrzymujących się i 1 przeciwnym.

Na tym Konferencję zakończono.

Uchwała Ogólnopolskiej Konferencji Sędziów Szachowych

Łącznie, 15 października 2000 roku

Komisja uchwał i wniosków 16 Konferencji Sędziowskiej w Składzie:

- 1) Bohdan Daniszkowicz,
- 2) Andrzej Karpiński,
- 3) Zbigniew Pyda,

zanotowała przyjęcie następującej uchwały:

1. Po opublikowaniu przez FIDE znowelizowanych przepisów spowodować jak najszybsze ich przetłumaczenie i wydanie nowego Kodeksu Szachowego. Kolegium Sędziów powinno zobowiązać autorów Kodeksu do opublikowania rozszerzonych przepisów dotyczących rozgrywek drużynowych.
2. Uruchomić w internecie stronę na użytek Kolegium Sędziów.
3. Zalecić Wojewódzkim Związkom Szachowym udostępnianie wydruków lub dyskietek i internetu na użytek klubów lub działaczy.
4. Wznowić prowadzenie przez Kolegium Sędziów ocen aktywności sędziów. Rozpatrzyć projekt przepisów dotyczący tej sprawy, a przedłożonych na Konferencji przez Sędziego FIDE kol. M. Bocheńskiego z Krakowa.
5. Konferencja apeluje do organizatorów turniejów o zamieszczanie w komunikatach informacji o tym, czy zawody są zaliczane do rankingu FIDE i PZSzech i czy opłaty rankingowe bądź klasyfikacyjne są pokrywane przez organizatorów czy też przez zainteresowanych zawodników. Sędzia główny na odprawie technicznej zobowiązany jest poinformować, że skład sędziowski posiada ważne licencje sędziowskie.
6. Uczestnicy Konferencji zobowiązują Kolegium Sędziów PZSzech do przeanalizowania sprawy otrzymania przez Kolegium osobowości prawnej.
7. Kolegium Sędziów Powinno zwołać Konferencję Sędziów dotyczącą obsługi zegarów elektronicznych i komputerów.
8. Powołać zespół (z udziałem plastyka) do opracowania odznaki sędziowskiej.
9. Uczestnicy Konferencji zalecają Kolegium opracowanie regulaminu zasłużonego sędziego szachowego i odznaki z tym związanej.
10. Uczestnicy Konferencji uważają, że Zarząd PZSzech powinien zawsze delegować na Kongres FIDE Przewodniczącego Kolegium.
11. Konferencja postuluje o wypłacenie ryczałtu dla Przewodniczącego Komisji Klasyfikacji i Rankingu, na pokrycie takich wydatków jak internet, rozmowy telefoniczne, znaczki pocztowe.

Podpisano: Bohdan Daniszkowicz, Andrzej Karpiński, Zbigniew Pyda.

Centralny kurs sędziowski '2000

W dniach 11-13 października br. w miejscowości Łączyń, powiat Kartuzy, odbył się Centralny Kurs Sędziowski. Wzięło w nim udział 30 słuchaczy z 9 województw, w tym 20 kandydatów na klasę pierwszą oraz 10 kandydatów na klasę państwową. Wykłady na kursie prowadzili: Tomasz Delega, Jan Frankiewicz, Ulrich Jahr, Paweł Suwarski, Zygmunt Ryll oraz Ryszard Więckowski. Po raz pierwszy egzamin na kursie odbył się w formie pisemnej i składał się z trzech części: testu ze znajomości przepisów Kodeksu Szachowego, zadania z systemu szwajcarskiego opartego na rankingu, oraz zadania z rankingu (na klasę pierwszą krajowego, na klasę państwową FIDE).

W części pierwszej egzaminu każdy ze słuchaczy otrzymał test składający się z 40 pytań. Do wyboru była za każdym razem jedna z trzech odpowiedzi, a kursanci mieli na ich prawidłowe wytypowanie jedną godzinę. Aby zaliczyć test na klasę państwową należało uzyskać wynik na poziomie 90% poprawnych odpowiedzi (można było udzielić najwyżej czterech nieprawidłowych odpowiedzi), na klasę pierwszą wystarczało 85% poprawnych odpowiedzi (maksymalnie sześć błędów). Tą część egzaminu zaliczyło 22 sędziów, w tym wszyscy kandydaci na klasę państwową. Wszyscy pozostali uzyskali wyniki poniżej 75%, tzn. popełnili 11 i więcej błędów.

W części drugiej słuchacze otrzymali karty do kojarzenia systemem szwajcarskim. Należało poprawnie skojarzyć jedną grupę punktową turnieju granego systemem szwajcarskim i zapisać to kojarzenie na kopercie. Na tę część przewidziano trzydzieści minut. W przypadku błędnego kojarzenia istniała szansa poprawki, a sędzia musiał przekonać Komisję, że zna zasady kojarzenia systemem szwajcarskim opartym na rankingu. Tą część egzaminu zaliczyło po poprawkach 23 sędziów, w tym wszyscy kandydaci na klasę państwową.

W części trzeciej kursanci mieli do obliczenia zadania z rankingu. Kandydaci na klasę pierwszą otrzymali zadania z rankingu krajowego i mieli na ich rozwiązanie jedną godzinę, a kandydaci na klasę państwową zadania z rankingu FIDE i mieli na ich rozwiązanie półtorej godziny. W przypadku błędów rachunkowych słuchacze mieli możliwość poprawki i musieli przekonać Komisję, że znają zasady obliczania rankingów. Tą część egzaminu zaliczyło po poprawkach 26 sędziów, w tym ośmiu kandydatów na klasę państwową.

W sumie egzamin zaliczyło 18 sędziów, w tym ośmiu na klasę państwową.

Klasę państwową uzyskali: Janusz Augustowski, Kamila Demecka-Sobierajewicz, Andrzej Karpiński, Zdzisław Polkowski, Tomasz Ptaszyński, Zbigniew Pyda, Witosław Walkusz i Leszek Zega.

Klasę pierwszą uzyskali: Agnieszka Brustman (nr ewid. 1122), Rafał Józwik (1123), Cezary Kozłowski (1124), Ryszard Królikowski (1125), Mariusz Mazalon (1126), Rainhold Pawłowski (1127), Tadeusz Rek (1128), Rafał Siwik (1129), Piotr Skowroński (1130) i Mariusz Stoppel (1131).

STATUS SĘDZIEGO SZACHOWEGO

§ 1. Wymagania stawiane sędziom

1.1. Wymagania ogólne

Sędzią szachowym może być osoba mająca w swoim środowisku pełne uznanie dla swej postawy etycznej, moralnej i sportowej. Sędzia szachowy powinien mieć takie cechy charakteru jak rozwaga, obiektywizm, takt i opanowanie.

1.2. Wymagania szczegółowe

Sędzią szachowym może być osoba mająca obywatelstwo polskie i spełniająca następujące warunki:

- ukończone 18 lat,
- pełnię praw zawodnika i działacza sportowego,
- przynajmniej II kategorię szachową.
- zda egzamin sędziowski przed właściwą komisją,
- zobowiązuje się wypełniać zadania sędziowskie.

§ 2. Klasy sędziowskie

2.1. Klasy okręgowe

Klasę trzecią i drugą nadają kolegia sędziowskie Wojewódzkich Związków Szachowych. Podstawą nadania jest spełnienie wymagań podanych w § 1. Kandydat na klasę sędziowską drugą musi sędziować minimum cztery turnieje jako sędzia rundowy (w tym minimum dwa rozgrywane tempem umożliwiającym wypełnienie norm na kategorii szachowe)

2.2. Klasy centralne

Klasę pierwszą i państwową nadaje wyłącznie Kolegium Sędziów PZSzach.

- Kandydat na sędzię klasy pierwszej musi sędziować minimum cztery turnieje szachowe, w tym dwa turnieje muszą być rozgrywane tempem umożliwiającym wypełnienie norm na kategorii szachowe. Jeden z turniejów z normami musi prowadzić jako sędzia główny.
- Kandydat na sędzię klasy państwowej musi sędziować minimum sześć turniejów szachowych, w tym trzy turnieje muszą być rozgrywane tempem umożliwiającym wypełnienie norm na centralne kategorii szachowe. Trzy z turniejów musi prowadzić jako sędzia główny. W jednym z tych turniejów musi być możliwość wypełnienia norm.
- Kandydaci na centralne klasy sędziowskie muszą zaliczyć egzamin przed Komisją powołaną przez Kolegium Sędziów PZSzach

2.3. Klasa międzynarodowa

Klasa sędziowska międzynarodowa jest nadawana przez FIDE. O nadanie tej klasy wnioskuje Kolegium Sędziów PZSzach, przesyłając odpowiedni wniosek za pośrednictwem Zarządu Polskiego Związku Szachowego. Sędzia musi spełniać wymogi regulaminy nadawania tytułów międzynarodowych FIDE B.01.

2.4. Zasady przyznawania klas sędziowskich

Klasy sędziowskie muszą być nadawane kolejno (np. sędzia klasy III nie może uzyskać klasy I).

2.5. Licencja Sędziowska

Warunkiem podstawowym przystąpienia do egzaminów na Sędziego Szachowego jest posiadanie ważnej licencji sędziowskiej (nie dotyczy klasy trzeciej) oraz wniesienie opłat zgodnie z Komunikatem Organizacyjno-Finansowym PZSzach.

§ 3. Uprawnienia sędziego

3.1. Uprawnienia wynikające z posiadanej klasy

- a. Sędzia klasy trzeciej może być sędzią pomocniczym na wszystkich zawodach lub głównym, za zgodą właściwego kolegium sędziowskiego wojewódzkiego związku szachowego, na małych lokalnych imprezach z wyłączeniem imprez klasyfikowanych centralnie..
- b. Sędzia klasy drugiej może pełnić obowiązki sędziego głównego w zawodach szczebla wojewódzkiego, a za zgodą właściwego kolegium sędziowskiego wojewódzkiego związku szachowego zawody klasyfikowane centralnie.
- c. Sędzia klasy pierwszej może pełnić obowiązki sędziego głównego w imprezach centralnych, klasyfikowanych wyłącznie przez PZSzach. W wyjątkowych sytuacjach (np. choroba sędziego głównego, przypadki losowe) może prowadzić zawody klasyfikowane w rankingu FIDE po otrzymaniu nominacji Kolegium Sędziów Polskiego Związku Szachowego.
- d. Sędzia klasy państwowej oraz sędzia klasy międzynarodowej, mogą pełnić wszelkie funkcje sędziowskie w turniejach krajowych i międzynarodowych.

Warunkiem niezbędnym do sędziowania jakichkolwiek zawodów szachowych jest posiadanie licencji sędziowskiej oraz uiszczenie opłaty sędziowskiej za dany rok.

3.2. Inne uprawnienia

Sędzia szachowy ma prawo do:

- a. używania tytułu sędziego szachowego,
- b. noszenia odznak i emblematów sędziowskich,
- c. pobierania honorarium i innych świadczeń wynikających z odrębnych przepisów, wydawanych przez Polski Związek Szachowy.

§ 4. Obowiązki sędziego szachowego

4.1. Obowiązki przed zawodami:

- a. weryfikacja lub opracowanie regulaminu zawodów, w oparciu o przepisy kodeksu szachowego,
- b. sprawdzanie jakości sprzętu szachowego oraz zapewnienie niezbędnych druków do prowadzenia zawodów,
- c. ustalanie zakresu działania podległych sędziów i personelu pomocniczego oraz prowadzenie odprawy technicznej.

4.2. Obowiązki podczas zawodów

Sędzia jest zobowiązany do:

- a. bezstronnego wykonywania powierzonych mu obowiązków,
- b. wydawania orzeczeń zgodnych z obowiązującymi przepisami Polskiego Związku Szachowego, regulaminem zawodów i zasadą zdrowego rozsądku,
- c. wydawać decyzje spokojnie i w sposób jednoznaczny,
- d. sprawnie przeprowadzać zawody,
- e. dbać o właściwe warunki gry na sali turniejowej.

4.3. Obowiązki sędziego asystenta:

- a. stała obecność na sali turniejowej podczas trwania zawodów,
- b. wydawanie orzeczeń jako pierwsza instancja,
- c. odpowiada za przebieg gry zgodnie z przepisami kodeksu szachowego oraz regulaminem zawodów.

4.4. Obowiązki sędziego głównego

- a. pełni funkcję instancji odwoławczej od decyzji sędziego rundowego, a jego decyzje są ostateczne,
- b. jest uprawniony do wyłącznej interpretacji regulaminu zawodów, z chwilą zakończenia odprawy technicznej,
- c. odpowiada za prawidłowe prowadzenie zawodów i informacje o rezultatach sportowych,
- d. sporządza sprawozdanie z zawodów, które w ciągu dwóch tygodni powinien wysłać do odpowiednich agend PZSzech i WZSzech, zgodnie z rangą imprezy.

§ 5. Inne przepisy

5.1. Tytuł sędziego szachowego jest nadawany dożywotnio.

5.2. Kara, nałożona na sędziego jako zawodnika, działacza, czy obywatela, powoduje zawieszenie uprawnień sędziowskich, przynajmniej na czas jej odbywania. O okresie zawieszenia uprawnień decyduje instancja, która nadała uprawnienia sędziemu.

5.3. Szczegółowe przepisy, dotyczące działalności sędziowskiej, wydaje Kolegium Sędziów PZSzech, a ponadto wojewódzkie kolegia sędziowskie, w zakresie posiadanych uprawnień.

INFORMACJE

Adresy członków Kolegium Sędziów PZSzech, wybranych na Ogólnopolskiej Konferencji Sędziowskiej w Łęczynie (14-15 października 2000):

Bohdan DANISZKOWICZ (FIDE), 14-400 PASŁĘK, Ogrodowa 22/17,

Andrzej FILIPOWICZ (FIDE), 02-761 WARSZAWA, Sardyńska 1/23,

Jan FRANKIEWICZ (państwowa), 25-377 KIELCE, Wojska Polskiego 20/10,

Ulrich JAHR (FIDE), 85-733 BYDGOSZCZ, Skłodowskiej-Curie 82/45,

Zygmunt RYLL (FIDE), 32-050 SKAWINA, Bukowska 5/53,

Paweł SUWARSKI (państwowa), 01-136 WARSZAWA, Sokołowska 8/88.

Lista sędziów, którzy posiadają licencję i uregulowali opłatę za 2000 r**nr lic.****nazwisko i imię****miasto****Sędziowie FIDE**

10	Bocheński Marian	Kraków
54	Czajka Zbigniew	Warszawa
131	Daniszkwicz Bogdan	Pasłęk
22	Filipowicz Andrzej	Warszawa
1	Frankiewicz Jan	Kielce

18	Jahr Ulrich	Bydgoszcz
92	Matlak Jacek	Bielsko-Biała
47	Paderewska Regina	Tczew
23	Popławski Tadeusz	Lublin
8	Ryll Zygmunt	Skawina
135	Śpiewak Miłostaw	Lublin
64	Więckowski Ryszard	Wrocław
65	Woda Janusz	Poznań
Sędziowie kl. państw.		
111	Augustowski Janusz	Włocławek
33	Błażejczak Wenanty	Zielona Góra
13	Boroch Michał	Świecie
114	Bura Mikołaj	Suwałki
57	Chojnicki Zenon	Mielec
134	Ciszek Jan	Chełm
150	Czech Jan	Kielce
49	Delega Tomasz	Warszawa
14	Ewert Ryszard	Limanowa
91	Faber Ginter	Kędzierzyn-Koźle
109	Grodzki Andrzej	Koszalin
125	Gromek Marek	Wrocław
81	Gudojć Henryk	Giżycko
11	Halamus Hieronim	Katowice
68	Hałubek Stefan	Kamienna Góra
53	Heliosz Jan	Rydułtowy
48	Honza Tadeusz	Chorzów
15	Irlik Andrzej	Kraków

133	Janicki Jacek	Wrocław
61	Janik Marcin	Świętochłowice
32	Jankowski Franciszek	Wałbrzych
43	Jaworski Edward	Słupsk
104	Kabat Tadeusz	Gdańsk
144	Kamila Dembecka-Sobierajewicz	Poznań
148	Karpiński Andrzej	Bydgoszcz
28	Kasperek Wiesław	Tarnów
19	Kopydłowski Waldemar	Leszno
123	Kornasiewicz Stanisław	Czerwionka
129	Kropotow Alicja	Gdynia
52	Krysiak Eugeniusz	Warszawa
26	Kucharski Mariusz	Jasień
136	Listowiecki Tadeusz	Koszalin
100	Łobejko Marek	Lublin
122	Marcinkowski Stanisław	Świdwin
9	Marczak Ireneusz	Lublin
55	Merta Zdzisław	Reda
69	Michalski Andrzej	Toruń
141	Miętkiewicz Andrzej	Sieradz
77	Olczyk Antoni	Łódź
147	Ossorya-Cierpicki Jerzy	Pruszcz Gdański
46	Paciejewski Henryk	Babimost
76	Paciejewski Ryszard	Elbląg
115	Panek Tadeusz	Gdańsk
149	Pawłowski Reinhold	Mysłowice
88	Polkowski Zdzisław	Lublin

12	Polny Stefan	Miejska Górka
31	Ptaszyński Tomasz	Sosnowiec
16	Pych Ryszard	Kalisz
75	Pyda Zbigniew	Lublin
94	Raczkowski Zygmunt	Giżycko
142	Roman Stanisław	Sanok
108	Rybak Józef	Zamość
36	Samson Lucjan	Kielce
42	Sapis Witalis	Słupsk
5	Serwa Ryszard	Kraków
138	Stobiecki Ryszard	Łódź
50	Suwarnski Paweł	Warszawa
25	Szafraniec Tadeusz	Katowice
121	Szczawiński Czesław	Olsztyn
93	Szczepaniak Zbigniew	Kalisz
66	Szewczak Andrzej	Warszawa
2	Turek Kazimierz	Ostrowiec Święt.
107	Turlej Stanisław	Warszawa
140	Tyroń Marek	Bytom
145	Umiastowski Adam	Warszawa
97	Wielecki Zygmunt	Gdańsk
102	Winiarczyk Władysław	Jaworzno
139	Witkowski Stefan	Warszawa
132	Wolender Zdzisław	N. Skalmierzyce
95	Wronicz Stefan	Warszawa
6	Zega Leszek	Białystok
82	Żochowski Wiesław	Warszawa

Sędziowie klasy I

128	Abraham Zygmunt	Gdynia
20	Budnik Kazimierz	Bydgoszcz
41	Bukowski Zbigniew	Bytów
74	Bysiewicz Marian	Rzeszów
45	Cichorz Stanisław	Rabka
126	Czepiec Marek	Zabierzów
24	Dańczak Wilhelm	Przemyśl
3	Derlacz Tomasz	Skarżysko Kam.
87	Dudanowicz Leopold	Olecko
27	Górecki Stanisław	Sokołów Podl.
143	Hadyniak Witold	Kościan
7	Hanusek Eugeniusz	Opole
44	Jaworski Andrzej	Słupsk
99	Kinasz Eugeniusz	Jarosław
151	Kozłowski Cezary	Toruń
119	Krynicky Henryk	Ustrzyki Dolne
59	Kuma Bogusław	Słupsk
85	Lasoń Marian	Łódź
112	Mamczar Michał	Wrocław
90	Michalska Maria	Toruń
127	Miklosik Leon	Poznań
110	Mostowski Bogusław	Pyskowice
39	Narloch Zbysław	Gdańsk
30	Obrochta Bogdan	Chorzów
79	Olejniczak Romuald	Włoszakowice
101	Pawłowski Paweł	Toruń

40	Piaskowski Władysław	Kościan
106	Rosiek Ryszard	Syców
37	Ryszkiewicz Barbara	Konin
113	Sankiewicz Grzegorz	Grudziądz
4	Serwa Agnieszka	Kraków
137	Sobociński Sławomir	Łomża
60	Sumara Adam	Krynica
86	Ślesiński Eugeniusz	Konin
130	Świebocki Jan	Kraków
120	Turecki Stanisław	Staniątki
84	Walczak Eugeniusz	Łódź
96	Wantuch Adam	Jarocin
21	Wodyński Bogdan	Sępólno Kraj.
73	Wydrowski Leszek	Poznań
34	Zapała Jan	Mszana Dolna
78	Zerek Bogdan	Rzeszów
83	Ziółkowski Bolesław	Rudnik n/S
146	Żmiejko Kazimierz	Koszalin

Wiadomości

Na Kongresie FIDE, Międzynarodowej Federacji Szachowej, który odbył się podczas Szachowej Olimpiady w Istambule na przełomie października i listopada br., na wniosek Kolegium Sędziów PZSzech zatwierdzony przez Zarząd PZSzech, przyznano tytuły arbitrow międzynarodowych FIDE dwóm polskim sędziom: Janowi Frankiewiczowi z Kielc oraz Jackowi Matlakowi z Bielska Białej. Gratulujemy!

Na Kongresie IBCA, Międzynarodowej Federacji Szachistów Niewidomych i Słabowidzących, który odbył się podczas Olimpiady IBCA w Zakopanem na przełomie sierpnia i września br., na wniosek Sędziego Głównego Olimpiady, arbitra międzynarodowego, Frantiszka Błatnego, członka władz IBCA, przyznano tytuły arbitrow międzynarodowych IBCA pięciu Polakom, asystentom sędziego głównego na Olimpiadzie w Zakopanem: Tomaszowi Deledze, Ryszardowi Królikowskiemu, Rafałowi Przedmojskiemu, Annie Szewczak i Andrzejowi Szewczakowi (wszyscy z Warszawy).

Jak twierdzą dobrze poinformowane źródła, począwszy od przyszłego roku, lista rankingowa FIDE będzie oficjalnie publikowana co kwartał. Oznacza to, że sędziowie powinni bardziej sumiennie przestrzegać terminów składania sprawozdań z turniejów FIDE, a administrator rankingu w Polsce będzie zmuszony wysyłać je w zasadzie bezpośrednio po otrzymaniu sprawozdania. Nie ukazały się jeszcze oficjalne regulacje w tym zakresie.